

Tii te Paulo nge céii l épwo Filipi Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?

Wo Paulo, pa apostolo. Ke e mu pelen wo Timoté.

E tii éniile?

Ha awieme a jo 60 me 62, ha a bécéiuhe bwo mu he karépu te Paulo ne Rome (*Apostolo 28.30–31*). Ha a benaamwon naa, ke e tii ni tii na paa: a tii ce, nge céii l épwo Filipi; ke a tii nge céii Filémon; ke ni béé tii mwo nge céii l épwo Éfeso; me l épwo Kolosé.

E tii me dee?

Te l épwo acéihi ha a pwomwo ubwo Filipi me l épwo apihuô telé. E pwotii nge céilé wo Paulo he na 12 ni jo alecehe a bwo mi pipatemehi telé a Pwooti Wâé.

É ko ade na e tii?

Te junihe eânlime Paulo te l épwo Filipi (1.8), ke e tii, beme e pii a pipwoééhe ten ne kolé, ke me e ne telé a jepule kon. E pipwo-olé telé ko ni âpipati na lé ne ten (4.10–15). E pamwoiulé beme lé cumang ne he ni céihi telé, ke me lé pipenem ibu ha a pwonime na céiu (1.27). Ke e pii telé pie, me lé tee pipwodéén taaci heme lé mu ko Padaame (4.4).

Ade ace âne a tii ce?

A tii ce, ke pii kon pie, ‘Tii ko pipwodéén’, be e piohiwon ko tii a *pipwodéén* ne hen wo Paulo. A ju pipwodéén, ke time e uce âbé mu ko ni naado na élé pwomwo kojakenye. Kehe e âbé mu ko a péém de Padué na e mu he ni pwonimenye, mu ko a bwo wogenye he Kériso.

Be nye alihi ne ha a mulihe Paulo pie, pana e te junihe mu he ni picani me ni téé ko Kériso. E tii mu he karépu ne Rome, kehe mwo time e uce ju temehi ce huô kon, be wiel i e o mele (1.7; 2.17,23). Ke hiwon lépwona lé téétieng, ke cubwonieng (3.2), kehe te ju mehin ni acéhi na lé picani ten (2.20,21).

Kehe icehi ana e te pipwodéén taaci wo Paulo, ke e hegi nina e tooeng na ati he ni piduaan, ke é ati he ni benaamwon. E pii pie «Tai jan ne kong ati ninaa, é mu ko Kériso na e pamwoiuéo» (4.13).

E tii mwo pie, ana a junaado, ke a bwo temehi Iésu Kériso, Padaame henye. Ke te piticenaado ne ko ati ni béé naado koja anaa (3.8).

Wâé heme nye pipwohewii Iésu ne ha ati ni naado. E pwo me piwahin nang, ke e pineeng me e mele me denye ne ko a kuricé. Ke wâé heme nye pinekenye, ke genye muko pipwoeabwé tenye, ne ha a piwahin pwohewiieng.

A bwomune a tii Filipi

Pipwobwocu ke pipwo-olé (1.1–11)

E piân a Pwooti Wâé (1.12–18)

A mulihe Paulo me de Kériso (1.19–26)

Ni pihuô te Paulo ne te lépwo Filipi (1.27—2.18)

E pahede Timoté me Épafrodite (2.19–30)

A junaado ke me nye temehi Kériso (3.1–21)

Ni béé pihuô te Paulo ke bépinelé (4.1–23)

Pipwobwocu

¹ Woéo* Paulo na é pwotii, he wogemu me Timoté, be lupwo apenem de *Kériso Iésu. É pwotii lé céikewé, wogewé lépwo apulie te Padué na geé mu Filipi, me lépwo apihuô me lépwo dikone. Wogewé lépwo apulie te Padué, be geé mu he Kériso Iésu.

² Wâé heme e mu pelewé a *pipwoééhe tice ja kon me a péém na e âbé mu ko Padué Caa tenye, me Iésu Kériso, Padaame henye. Adéikewé!

E pwo-olé te Padué wo Paulo

³ É ati he ni benaamwon na é niimikewé hen, ke é pwo-olé te Padué kowé.

⁴ Be é te pipwodéén taaci, ne he ni pwopwoiitihi tong me dewé.

⁵ Be geé picani tong ko a bwo patemehi na a *Pwooti Wâé, tabuhi he geé mi céihi, dieli jenaa.

⁶ Wo Padué, ke e tabuhi a penem na te nihe wâé ne he ni pwonimewé. Ke é céihi me mwoiu pie, e bo nihe penem kowé, ke e bo panebwénihi ha ace tan celi e bo mwojuia mwobé hen wo Kériso Iésu.

⁷ Nihe eânimung dewé! Ke wonaa a pwonimung kowé ati, be geé te nihe picani tong ne he ni penem na e ne tong wo Padué. [Ke genye tai hegí neibuhi a *adéihi ten] jenaa, he é mu he karépu; pwohewiin ânebun [he mwo time uce téele cieéo].

1:1 1.1 Apostolo 16.12-40   * **1:1 1.1** Woéo—Grek: *Wogemu*. Wo Paulo na e pwotii, kehe icehi ana e habwii pie, céiu pwonimelu me Timoté he e mu pelen.   **1:6 1.6** 1 Korénit 1.8

É ha a benaamwon naa, ke é pwopahí a Pwooti Wâé, ke é patemehí te ni apulie beme lé céhi ne kon.

⁸ Éa, e te temehí wo Padué pie, é pii a juuju. Be é nihe tai pipwoééhewé pwohewii a bwo pipwoééhewé te Kériso Iésu.

⁹ Wonaa a pwopwoiithi tong, beme o piubwo da a pipwoééhe tewé. Wâé heme geé temehí ehi [a céhi na e mu konye]. Ke wâé heme geé temehí pineitééhi aceli wâé me aceli ta.

¹⁰ Ke me wonaa, ke geé o alihí temehí ana wâé me ana juuju, [beme geé mulie hen]. Ke é ha a tan na e bo mwojuia mwo hen wo Kériso, ke o te tice ta kowé celi me tautikewé kon.

¹¹ Ke e o te nihe wâé ke hején ni acehi ni penem dewé, é mu ko ana e mulie kowé wo Iésu Kériso. Ke [wo lépwo apulie, ke lé] bo alihí *a wâé te Padué, ke lé bo pipaunueng.

E piân a Pwooti Wâé

¹² Lépwo bééng acéhi, nimung me geé temehí pie, a bwo mu he karépu tong, ke [pwo a naado na wâé hen. Be] é mu ko anaa, ke e te nihe piân a Pwooti Wâé.

¹³⁻¹⁴ Be wo lépwo coda na lé mu ha a pomwa te pa gupéno, ke ati ni apulie éni, ke lé caa temehí pie, é mu he karépu ko a bwo penem dong ne ko Kériso. Ke hiwon ni acéhi na e nihe pamwoiulé wo Padaame, beme time uce abwobwo jélé me lé patemehí a pwootti ten.

¹⁵⁻¹⁷ Be hiwon nina lé pwojepule ko Kériso mu he ni pwonimelé na wâé. Be lé temehí pie, é mu he

karépu mu ko a bwo *pajuujuhi na a Pwooti Wâé. Ke lé temehi pie, [wo Padué na e] ne tong a penem ce.

Kehe pwo lépwo béen na lé patemehi a pwooti é mu ko a pipwokon delé. Be nimelé me lé wédeniéo. Ke lé pwo me é mu he ni picani, he é mu éni.

18 É hemepie lé pwo ni penem de Kériso mu he ni ju pwonimelé, ai é heme lé te piniimilé cehi, ke te ju piticenaado ne kon. Be patemehi a nii Kériso mu ko nina lé pwo. Ke é pipwodéén jenaa ko ninaa. Éa, é te cuwo ko pipwodéén.

A mulihe Paulo me de Kériso

19 É pipwodéén, be é temehi pie, geé pwoiitihi me dong, ke e nihe picani tong a *Jenen Iitihi te Kériso [ke e wéhi a jenung]. É mu ko anaa, na é céhi pie, o bo tuwoéo [mu he karépu].

20 Nihe nimung me [woéo pa apenem ehi te Kériso. Ke] me o time uce tanim jo [ko ni penem dong] ke me time uce piwâ jo me é habwii pie, te nihe ubwo Kériso[†], é hemepie é mulie, ai é hemepie é mele.

21 Be é hemepie é mulie, ke é mulie me de Kériso. Ke é hemepie é mele [me de Kériso] ke nihe wâé mwo.

22-23 Be caa nihe nimung me é mu pele Kériso dieli mwo, be a naado na te junihe wâé wéden.

Kehe icehi ana te nihe hiwon ni bwo niimihinaado tong[‡]. Be é hemepie é tee mulie éni pwo

1:19 1.19 2 Korénit 1.11   [†] **1:20 1.20** *Me é habwii pie, te nihe ubwo Kériso*—Grek: *Me pipaunu Kériso ne ha a ééng.*   **1:21 1.21** Galat 2.20   **1:22-23 1.23** 2 Korénit 5.8   [‡] **1:22-23 1.22-23** 1re phrase—Grek: *Time é uce temehi ana é pipégali. Be piteéo ne ko lupwo piduaan.*

bwohemwo§, ke é o tee pwo ni penem na wâé me den.

²⁴⁻²⁵ Ke o wâé me dewé, heme é mu éni pwo bwohemwo, beme é picani tewé, beme o piubwo ngen a céhi me a pipwodéén dewé. Ke é mu ko anaa, na é céhi pie e o mwo te ne tong wo Padué, me é mwo te mu éni.

²⁶ Wona, hemepie é âdé céiikewé, ke geé o pipwodéén me pipaunu Kériso Iésu, é mu ko nina e pwo me dong.

Ni pihuô te Paulo ne te ni Filipi

Geé tee cumang

²⁷ Ana wâé me dewé, ke me geé mulie cehi a Pwooti Wâé te Kériso. Ke é hemepie é âdé caniêkewé, ai é hemepie time é uce âdé, ke é o bo téne pie, geé cumang ne he ni céhi tewé, ke me geé pipenem ibu ne ha a pwonime na céiu. Be geé [pwohewii lépwona lé] pwopa, ke wâé heme geé penem me mwoiu, beme ubwo a céhi tenye na e âbé mu ko a Pwooti Wâé*.

²⁸ Geé nemwo pwo me mwotikewé ko lépwona lé cuwodekekewé. Be [é hemepie geé mwoiu] ke lé o alihí pie lé o patieden ati dieli mwo. Ke geé o temehí pie [geé piwéden, ke] e o bo celuimikewé wo Padué.

²⁹ Be weeng, ke e ne tewé a céhi ne ko Kériso, ke weeng mwo, ke e ne me geé mu he ni picani be wogewé lépwo apulie ten.

§ 1:22-23 1.22-23 Éni pwo bwohemwo—Grek: *Ha a éé apulie.*

1:27 1.27 Éfeso 4.1; 1 Tésalonik 2.12 * 1:27 1.27 Dernière phrase—Grek: *Geé pwopa...me de a céhi [tenye] ne ko a Pwooti Wâé.* 1:29 1.29 Apostolo 16.19-40

30 Be woéo mwo, ke é te nihe mu he ni picani me den, jenaa ni, pwohewiin ânebun, [he é mwo mu pelewé]. Be geé caa alihí a bwo pwopahi nen dong [a Pwootí Wâé]. Ke a penem naa, ke tai ni penem denye ati[†].

2

Geé piténedekewé

1 E pamwoiukewé na a mulihewé ne he Kériso, ke e pwopweehí ni pwonimewé na a pipwoééhe ten. Ke a *Jenen Iitihi, ke e pineibukewé me weeng. Ke geé pipwoééhewé mu he ni ju pwonimewé.

2 É mu ko anaa, ke [é cuwokowé pie] me geé piténekewé. Wâé heme céiu a pipwoééhe tewé, ke me céiu a pwonimewé, ke me céiu a bwo niimihinaado tewé. Be, me geé wonaa, ke nihe ubwo a pipwodéén dong.

3 Ke geé nemwo niimihi pie, te nihe pwonaado ne kowé, ke geé nemwo penem beme geé pihabwiikewé. Kehe geé pwo me piwahin gewé, ke geé pipaunu lépwo béén.

4 Geé nemwo pinii mikewé cehí, kehe geé hane aceli wâé me de lépwo béén.

Geé pwohewii Iésu

5 Wâé heme geé pipwohewii Kériso Iésu ne he ni bwo niimihinaado tewé, me ni bwomu tewé.

6 Be te céiu julu me Padué

[†] **1:30 1.30** Grek: *Be genye pwo a pa na céiu. Be li geé alihí pie [é pwo a pa naal]. Ke é jenaa ni, ke geé téne mwo pie é mwo teko pwo.*

2:3 2.3 Galat 5.26   **2:4 2.4** 1 Korénit 10.24   **2:6 2.6** Ioane 1.1–2,
17.5

ne ha ati ni naado.
 Kehe time e uce cile
 [a bwo ubwo nang].
⁷ E patupwo atebwo ten.
 E patupwo ati.
 Ke e pé a éé apulie,
 ke e penem tice ja kon.
⁸ E pwo me piwahin nang.
 E piténede Padué
 die ko a bwo mele ten,
 a bwo mele ne ko a *kuricé
 [pwohewii ne ko ni cabin
 de ni apulie ati].
⁹ Kehe e pineeng da wo Padué.
 Ke e ne ten a nii apulie
 na te nihe ubwo wéden.
¹⁰ Beme é ne he nii Iésu,
 ke lé tidihi jililé ne he pwahamiin
 ati ni naado jedá he *miiden,
 ke éni pwo bwohemwo,
 die ha amu te ni amele*.
¹¹ Ke ati ni pwocihe
 ke lé toii da pie:
 Wo Iésu Kériso, ke Padaame!
 Beme a bwo pipaunu Padué Caa.

Geé ceni ha a melepiïng

¹² É he é mwo mu pelewé, wogewé lépwo ju
 bééng, ke geé piténedeéo. Ke wâé heme geé te

2:7 2.7 Ioane 1.14; 2 Korénit 8.9	2:8 2.8 Ébérü 5.8, 12.2	2:9
2.9 Apostolo 2.33; Ésaïe 45.23; Éféso 1.20–21; Ébérü 1.3–4		2:10
2.10 Roma 14.11	*	2:10 2.10 <i>Amu te ni amele</i> —Grek: <i>Haahi a bwohemwo</i> . Be lé niimihi wo lépwo Juif pie, pwo a amu te lépwo amele ne haahi a bwohemwo.
		2:11 2.11 Roma 10.9

cuwo ko piténedeéo jenaa ni, heme tieéo pelewé. Geé nihe paciiti Padué[†]. Ke geé penem den ati ne he ni naado, ke geé pipenem ibu, beme te wâé a mulihewé[‡] ne kon.

¹³ Be e ko penem kowé wo Padué, ke e bo pwo me wâé tewé ana nimen kon. Ke e bo ne ce niihewé, me geé piténedeeng.

¹⁴ [É ne he ni mulihewé me ni penem dewé] ke geé nemwo pipééle me pihuu ne kowé,

¹⁵ beme o te tice celi ta pelewé, ke me o te tice celi o tautikewé kon. Ke me wogewé ni naî Padué na wâé gewé, ne ha awieme ni apulie pwo bwohemwo, na ni agele, me ni apulie na ta jélé. Be me wonaa, ke geé o pwohewii ni ceni na lé niê heme bwén,

¹⁶ he geé pé nge céiilé a pwooti ko a mulip[§].

Heme geé wonaa, ke é o nihe pipwodéén kowé ha a tan na e bo mwojuia hen wo Kériso. Be é caa te junihe pineéo me dewé, pwohewii pa atéte ne ha a pitéte. Ke é o nihe pipwodéén, heme pwo acehi ni penem dong me dewé*.

¹⁷ Ke wieli [é o mele me dewé, ke] é o patupwo a mulihung pwohewii a *âpwailo ne te Padué. Ke genye o bo ne, pehi a âpwailo na geé ne ten mu ko ni céhi tewé ne kon. Ke hemepie wonaa, ke é bo te nihe pipwodéén ko anaa.

[†] **2:12 2.12** *Geé nihe paciiti Padué*—Grek: *Geé pwo me mwotikewé ke éjén gewé.*   [‡] **2:12 2.12** *Mulihewé*—Grek: *A bwo celuimikewé.* A bwopiinen pie, a mulihe ni acéhi na lé pimu ibu.   **2:15 2.15–16** Daniel 12.3; Filipi 1.10; 1 Tésalonik 2.19   [§] **2:16 2.16** 1re phrase—ai *Geé cumang ne he ni pwooti ko a mulip.*   ^{*} **2:16 2.16** 3e & 4e phrase—Grek: *Beme pipii dong ha a Tan de Kériso pie, time uce piticenaado ne ko a pitéte tong ke a penem dong.*

18 Éa, wâé heme genye pipwodéén ibu.

É pahede Timoté me Épafrodite

19 É niimihi pie, é hemepie wâé te Padaame Iésu, ke é pahede Timoté lé céiikewé, beme é téne ce jepule kowé, beme pamwoiuéo.

20 Te icehi Timoté, na piwie nina e mu he ni pwonimemu. Ke te tice pace céiu celi e niimikewé, kehe te weeng cehi.

21 Be wo lépwo béén, ke lé te muko hane ce wâé telé, kehe time lé uce hane ce penem celi wâé te Kériso Iésu.

22 Kehe icehi ana geé temehi pie, e nihe picani tong wo Timoté. Be gemu pwohewii lupwo âmehi, na gemu pipenem ibu ko a bwo patemehi na a Pwootti Wâé.

23 Ke anaa kuti ana é niimihi pie, me é bo neeng lé céiikewé, hemepie é temehi ce huô kong ne éni.

24 Ke é ne kong, ke é temehi pie, é o âdé céiikewé. Be é te nihe céihi ne ko Padaame.

Geé hegi ehi Épafrodite

25 É jenaa ni, ke é niimihi pie, me é ne lé mwo céiikewé pa céiu acéihi bélénye: wo Épafrodite, pali geé neeng bé céiío, beme e picani tong. Be gemu te nihe pipenem ibu pwohewii lupwo apwopa [he gemu pii beetihi a Pwootti Wâé].

26 Nihe nimen me e alikewé ati. Be te nihe téé a pwonimen, he [e téne pie] geé téne a bwo cunu nâng.

27 Te a juuju pie, nihe cunu nang ânebun, be e caa pwo me e mele. Kehe e pipwoééhen wo Padué, ke

caa te wâé nang mwo. Ke heme wonaa, ke woéo mwo, be e caa celuimiéo koja a téé na nihe ubwo.

²⁸ Nimung me é neeng lé céiikewé, beme geé o pipwodéén, ke me caa time é o uce gia kowé.

²⁹ Geé hegieng ehi ha a pipwodéén, pwohewii a bwo hegi nen denye pa acéhi béénye ne he nii Kériso. Be wâé heme geé paciiti ni apulie na lé pwohewieng.

³⁰ Be e pwo me e mele, he e penem me de Kériso. Ke e wonaa, beme e picani tong, ha a benaamwon na time uce jan ne kowé me geé picani tong, wonaa mu ko a bwo pimu ité tewé.

3

A junnaado ke me nye temehi Kériso

¹⁻² É panebwénihi a bwo niimihinaado tong ce ne tewé, lépwo acéhi bééng: Wâé heme geé pipwodéén ko a bwo mu tewé me Padaame.

Pipwocile nina ta ni penem delé

Time uce piwâ jo me é pii mwo pie: Geé pipwocile lépwona ta ni penem delé. [Geé te ûmiê ke pipwopweekewé.] Be lé pii pie, wâé heme *pwotegoop tenye ati [wogenye na nye céhi ne ko Iésu]. Woélé lépwo wotaahen! Nimelé me tahagéi a céiu duaan mu ko a éénye. Kehe icehi ana te piticenaado ne kon.

³ Be a ju tegoop, ke [e he ni pwonimenye. Ke] wogenye, [ke a ju bele te Padué]. Be nye penem me den ko a *Jenen Iitihi. Ke time nye uce pipii denye ko nina nye pwo ne he ni éénye, kehe genye te ju pii cehi ana e pwo wo Kériso Iésu me denye.

4 É hemepie pwo pace céiu celi jan me e pipii den, ke o woéo. Ke é hemepie lé niimi ne ce béen pie, nihe pwonaado ne ko ni penem delé, ke woéo ke é wédenilé.

5 Be woéo, ke pa ju *Juif, pa *Isaraéla, mu ha a pwomwoiu te *Benjamin*. Ke pwotegoop tong ne he na 8 ni tan alecehe a bwo picileéo [âcehi a bwomu teme lépwo Juif]. Ke woéo pa céiu bée lépwo *Farasaio [a céiu dihe pwoitihi teme] na geme nihe mu ko ni *patén de Moosé. Ke woéo, ke pana é te junihe piténedehi ni patén,

6 die ko ni cuwo nahi patén[†].

Ke é nihe pineéo [me de a pwoitihi tong] die ko ana é pwotahi ne ko ni acéhi ne ko Iésu. [Be é te niimihi pie, é pwo aceli nime Padué kon.]

Ticenaado ne ko ni penem dong

7 [É ha a benaamwon naa] ke te junihe junaado ne tong ninaa. Kehe é jenaa ni, ke é caa temehi pie, te ju piticenaado ne kon, watihen [ana e pwo] wo Kériso.

8-9 Ana junihe pwonaado ne kon, ke ana é temehi Kériso Iésu, Padaame hung. Ati ni naado, ke te piticenaado ne kon koja anaa. Ke ati ninaa, ke pwohewiin heme te ju ni cabin, ke é tai necu ati. Be é mulie ko Kériso, ke wo Padué, ke e pwo me mwomwon jo ne he pwahamiin, watihen a céhi

3:4 3.4.2 Korénit 11.18   **3:5 3.5** Luka 1.59; Apostolo 23.6; 2 Korénit 11.22   * **3:5 3.5** He pwo grek, ke e hen ni pwooti ce: *Pa Ébérna é piâbeele mu ko ni Ébérna.*   **3:6 3.6** Apostolo 8.3   † **3:6 3.6** *Die ko ni cuwo nahi patén*—Grek: *Ke caa te tice ace céiu naado celi me pipé ne kong (irréprochable).*   **3:7 3.7** Mataio 13.44,46   **3:8-9 3.9** Roma 3.21-22

tong ne ko Kériso. Kehe time uce é mu ko ace bwo piténédehi nen dong ni patén.

10 Nimung me é te nihe temehi Kériso me a junuu [Padué] na e ne me e mulie cemwo mu ha amele. Ke é pé ce panung ko a bwo mu he ni téé me picani, ke a bwo mele ten, beme é pwohewieng.

11 Be é hemepie wonaa, ke é céhi pie [wo Padué, kel] e bo pamulipéo mu ha amèle, pwohewii Kériso.

Pitéte beme geé nihe âdé

12-13 E caa celuimiéo wo Kériso Iésu, beme woéo pa apulie na é hején ke wâé te Padué jo, beme mang a céhi tong. Kehe time é uce pii tewé, wogewé lépwo accéhi bééng, pie caa wâé jo, ai é caa tehene nge ko a tai ko pitéte. [Be mwo te nihe bwali a pwaaden.] Ke é te omehi cehi a pwaaden na e ânebhuhung, kehe time é uce niê nge alece‡. Ke é te junihe pineéo me de a naado na céiu:

14 É téte ati ko a niihung, beme é hegi a cemung na e todeéo ne kon§ wo Padué, é mu ko ana e pwo wo Kériso Iésu me denye*.

15 Wogenye ati na genye cumang ne he ni céhi tenye, ke wâé heme wonaa ace bwo niimihinaado

3:10 3.10 Roma 6.3–5, 8.17

3:12-13 3.12 1 Timoté 6.12,19

‡ **3:12-13 3.12-13** Grek: 12Time uce téele wâé jo. Ke é pihane, beme é pé ace cemung, be woéo, ke e pééo wo Kériso. 13Time é uce niimihi, wogewé lépwo âjiénung, pie caa mu ne tong anaa. Ke é necu ni naado na e céing, ke é téte benihi ana e ânebhuhung.

3:14 3.14 1 Korénit

9.24   § **3:14 3.14** A cemung na e todeéo ne kon—ai A mulip na mwo coho na e jeda.   * **3:14 3.14** É mu ko ana e pwo wo Kériso... ai He e todekenye, na e pwaadeniin bé wo Kériso Iésu.

3:15 3.15 1

Korénit 2.6

tenye. Ke mepie pi-ité ce bwo niimihinaado te lépwoce béén ne ko ace céiu naado, ke e bo habwii telé wo Padué a juuju ko ninaa.

16 Ke wâé heme nye piengen ibu, âcehi ni pihuô na genye caa âcehin dieli jenaa ni.

Geé pipwohewiiéo

17 Wogewé, lépwo acéihi bééng, ke wâé heme geé pipwohewiiéo. Ke geé pipwohewii mwo lépwona lé pipwohewiikeme.

18 [Geé pipwocile ni huô tewé.] Be é caa pii tewé ânebun pie, te nihe hiwon ni acéihi na lé â cubwonihi a *kuricé te Kériso, mu ko ni huô telé. Ke [nihe piwahin jo ko ninaa, ke] é é.

19 Woélé, ke lé te ju pinenimelé cehi ne ko ni naado pwo bwohemwo. Ke lé pinelé ati ne ko nina nimelé kon na ta[†], ke lé pipii delé ne ko nina me tanim jélé kon. Tai ninaa, ke e o péélé nge ha a mele [ité koja Padué dieli mwo].

20 Ke hemepwo é ne konye, ke wogenye ni apulie he miiden, é he na e tebwo lang wo Padaame Iésu Kériso. Ke genye mwo te ucéihi a bwo mwojuia cemwo ten, beme e bobe celuimikenye.

21 Ke e bo taatééhi a éénye na tice niihen, ko a junuun, beme pwohewii a één na te junihe wâé wéden. Ke é ko a junuun naa, ke e bo piwéden ati koja ni naado, ke e bo pihuô telé.

3:17 3.17 1 Korénit 4.16   **3:19 3.19** Roma 16.18   [†] **3:19 3.19** *Ke lé pinelé ati ne ko nina nimelé kon na ta*—Grek: *Ni nalé ke ni dueé helé.*   **3:20 3.20** Éfeso 2.6,19   **3:21 3.21** 1 Korénit 15.28,43–53

4

Ni béeé pihuô te Paulo

¹ Lépwo ju béeéng, nihe nimung me é alikewé mwo. Be é te nihe pipwodéén kowé, be wogewé lépwo acehi ni penem dong*. Kehe é ilehi kojakewé pie, geé te cumang ne ko Padué.

² Wogeu, [lu ewa toomwo] wo Évodi me Sintike, é ilehi kojakeu me mwoiu pie, geu piténekeu me céiu geu ne ko Padaame.

³ Ke é ileko, go pa ju béeéng ko penem† pie, go picani telu. Be te junihe binyi a bwo penem deme me woilu, me piân a Pwooti Wâé; a penem na gême pwo, me Klément, me lépwo béeéng. Ke wo Padué, ke e caa tii ni niilé, ne ha a tii ko ni apulie na lé bo hegi kojaeng *a ju mulip dieli mwo‡.

Geé tee pipwodéén taaci

⁴ Geé te cuwo ko pipwodéén, he geé te mu ko Padaame. Éa, é te pii mwo pie, wâé heme geé tee pipwodéén!

⁵ Ke wâé heme bwala gewé ne ko ati ni apulie. Be e o caa mwojuia cemwo wo Padaame.

⁶ Geé nemwo gia ko ni naado, kehe geé pwoitihi da céii Padué, me geé ilehi kojaeng ce naado celi tieden kojakewé. Ke geé cuwo ko pwo-olé ten.

^{4:1 4.1 1} Tésalonik 2.19–20   * ^{4:1 4.1} *Wogewé lépwo acehi ni penem dong*—Grek: *Wogewé a kuron dong.*   ^{4:3 4.3} Luka 10.20

† ^{4:3 4.3} *Pa ju béeéng ko penem*—Wo Paulo, ke e pacihe pa céiu béeéng ko penem, kehe time e uce pii a niin.   ‡ ^{4:3 4.3} *Tii ko ni apulie na lé bo hegi...a ju mulip dieli mwo*—Grek: *Tii ko a mulip.* Omehi mwo Pii Beetih 3.5.   ^{4:5 4.5} Ébérü 10.25; Cang 5.8–9   ^{4:6 4.6} Mataio 6.25–34; Kolosé 4.2

7 Ke a péém na e âbé mu ko Padué, ke e bo wéihi ni pwonimewé me ni bwo niimihinaado tewé, na e he Kériso Iésu. Ke a péém naa, ke te junihe wédenihi a bwo niimihinaado tenye, [lépwo apulie].

Geé tee mu ko ana wâé

8 É panebwénihi a bwo niimihinaado tong ne éni, wogewé lépwo acéihi bééng: Wâé heme geé nemimewé ne ko nini:

Nina wâé;

Nina juuju;

Nina *adéihi;

Nina hején;

Nina nye pipaciitihi;

Nina nye picedihi;

Nina e ha a pwéélang;

Nina *mwomwon ne he pwahamii Padué.

9 Ke geé pipwohewiiéo, ne ha ati nina geé picaa mu kong, ke nina geé hegi mu kong, ke nina geé téne heme é pii, ke nina geé alahi heme é pwo. Ke e bo mu pelewé wo Padué, pana e ne a péém.

E picani tenye wo Kériso

10 [É te temehi pie] te junihe ubwo a pwonimewé kong. Kehe icehi ana é dieli jenaa, ke time uce hiwon ni benaamwon na jan ne kowé me geé habwii a pipwoééhe tewé me dong. Ke é jenaa ni, ke é nihe pipwodéén ko Padaame, be e caa ne tewé a bwopwonen, beme geé picani tong [ko ni âpipati tewé].

11 Time é uce pii tewé pie, tieden kojaéo ace céiu naado. Be é caa te temehi me é mulie ko nina pwo ne tong.

12 Be é te hegi nina e te tuie ne kong, ne ha ati ni piduaan me ati he ni benaamwon. Ke é te temehi mulie, é hemepie hiwon dong, ai é hemepie te tice tong; ai é heme pwoluu jo, ai é heme menung.

13 Be tai jan ne kong ati ninaa, é mu ko Kériso na e pamwoiuéo.

Olé tewé ko ni âpipati

14 Kehe icehi ana te nihe wâé [tong, nina geé pwo, mu he ni pipwoééhe tewé] wogewé lépwo ju bééng, lépwo Filipi. Be geé caa picani tong, he é mu he ni picani.

15 Geé niimihi [a bwo mulie tong] he li é engen mu ha a province Macédoine, beme é pii beetihi a Pwooti Wâé [ne pelewé]. É ha a benaamwon naa, ke te tice mwo ce béé acéhi celi lé niimihi pie, me lé picani tong ko mwani: te wogewé cehi.

16 Ke é he li [é engen kojakewé, ke] é mu ha a pwomwo ubwo Tésalonik, ke geé piohiwon ko patiéo.

17 É hemepie é pii tewé ati ninaa, ke time é uce hane mwo a pipwoééhe tewé! Kehe icehi ana é te temehi pie, é hemepie geé ne, ke geé o te hegi ace cemewé\$.

18 Be ni âpipati tewé ne tong, ke pwohewii a *âpwailo te Padué na te junihe wâé.

É ne ko nina geé ne tong na e pwaadeniin bé wo Épafrodite, ke é te hegi ne ha a pipwodéén. Be tai pwo ne tong nina nimung kon. Be caa nihe hiwon, ke caa nihe wéden.

E bo ne tewé nina tieden

¹⁹ [E bo adéikewé] wo Padué hung ko ni wâé ten na nihe hiwon. Ke e bo ne tewé ati celi tieden kojakewé, na e pwaadeniin bé wo Kériso Iésu.

²⁰ Wâé heme nye pipaunu Padué Caa, dieli mwo. Amen! Wâé heme wonaa!

Bépinelé

²¹ Geé tai pwobwocu ati te [lépwo acéihi na lé mu pelewé: wo] lépwo apulie te Padué, mu ko Kériso Iésu. Ke lé pwobwocu tewé mwo wo lépwo acéihi bélénye na élé éni.

²² Ke lé pii mwo pie bwocu tewé wo lépwo acéihi na lé penem ha a pomwa te pa daame he lépwo Roma, me ati lépwo bée acéihi mwo.

²³ Wâé heme e mu kowé ati a *pipwoééhe tice ja kon de Padaame Iésu Kériso.

Adéikewé!

**Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho
Cemuhi: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New
Testament)
Nouveau Testament Cemuhi**

copyright © 2017-2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nouveau Testament en cemuhi

All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files
dated 30 Apr 2025
f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785